

Lüllemäe Põhikooli III kooliastme loovtöö juhend

1. ÜLDSÄTTED

Põhikooli riikliku õppekava kohaselt korraldab Lüllemäe Põhikool III kooliastmes õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi, omandab uusi teadmisi, arendab loovust ning kinnistab ja täiendab koolis õpitut.

Loovtöö vorm võib olla:

- 1) uurimistöö,
- 2) projekt.

Loovtöö eesmärgid on:

- 1) pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust;
- 2) toetada õpilase loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist;
- 3) toetada õpimotivatsiooni;
- 4) aidata kaasa üldpädevuste kujunemisele (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide tõstatamine ja nende lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, töö vormistamine, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) vahendite kasutamine jne);
- 5) suunata õpilast oma võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

Loovtöö vormistatakse vastavalt Lüllemäe Põhikooli kirjalike tööde juhendile.

1.1. Uurimistöö

Uurimistöö on selgelt ja täpselt sõnastatud kirjalik töö, milles õpilane keskendub mingile uurimisküsimusele, sõnastab selle ning jõuab teabe kogumise ja analüüsi abil tulemuseni.

Uurimistöö osad on:

- 1) tiitelleht;
- 2) sisukord;
- 3) sissejuhatus;
- 4) töö põhiosa (peatükid, alapeatükid);
- 5) kokkuvõte, sh eneseanalüüs;
- 6) kasutatud kirjanduse loetelu;
- 7) juhendaja(te) kaaskiri(kirjad);
- 8) lisad (vajadusel).

1.2. Projekt

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik tööülesanne või ettevõtmine. Näiteks ise tehtud mööbel, riietuse, tehnika- või elektroonikaseade, renoveeritud ese, korraldatud sündmus, kujutava kunsti taies, muusikateos või selle ettekandmine, film, lavastus vmt.

Projekti protsessikirjeldus algab teema valimise kirjeldamisest ning kaardistab kogu tegevuse projekti lõpuni.

Projekti kirjaliku töö osad on:

- 1) tiitelleht;
- 2) sisukord
- 3) sissejuhatus;
- 4) teoreetiline ülevaade teemast;
- 5) tööprotsessi kirjeldus;
- 6) kokkuvõte, sh eneseanalüüs;
- 7) kasutatud kirjanduse loetelu;
- 8) juhendaja(te) kaaskiri(kirjad);
- 9) lisad (vajadusel; näiteks õpilase loovtöö päevik, täiendav fotomaterjal, heli- ja videofailid).

2. LOOVTÖÖ KORRALDAMINE

Loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks on 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd. Juhendaja koos õpilasega koostavad töö ajakava. Õpetaja kohtub töö kavandamise ja teostamise etapis juhendatava(te)ga vähemalt neli korda. Juhendamiseks kokkulepitud aeg märgitakse konsultatsioonitundidena.

õpilane	tunde
planeerimine	2
juhendajaga koos	4
tegevus	6
viimistlus	2
ettekanne	1
kokku tunde	15

Näide õpilase loovtöö koostamise ajalisest mahust.¹

Loovtöö kaitstakse 8. klassi II poolaastal, erijuhtudel 9. klassi I poolaastal. Töö võib teha nii individuaalselt, paaris- kui ka rühmatööna. Paaris- ja rühmatöö puhul koostab iga õpilane individuaalse kirjaliku töö.

7. klassi kevadel tutvustab klassijuhataja ja/või loovtööde koordinaator õpilastele töö sooritamise protsessi ja võimalusi valitud teema käsitlemiseks, sh millised õppeained ja läbivad teemad on loovtöö koostamise aluseks.

Klassijuhataja registreerib direktori juures töö teema ja vormi, teostaja(d) ja juhendaja õppeaasta 6. nädalaks.

Kooli poolt finantseeritava töö puhul vahendid ja kulud ning esitab andmed õppeaasta 13. nädalaks (k.a) direktorile kinnitamiseks. Loovtöö kulud katab kool oma eelarvest, kui töö sooritatakse kooli eesmärke ja vajadusi silmas pidades. Isiklikuks kasutuseks valmistatava loovtöö kulud katab õpilase perekond.

¹ Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus 2011. Soovitusi ja näiteid loovtööde läbiviimiseks põhikooli III kooliastmes; <http://oppekava.innove.ee/soovitusi-ja-naiteid-loovtoode-labiviimiseks-pohikooli-iii-kooliastmes/>. Vaadatud 6.11.2016.

3. ÕPILASE JA JUHENDAJA KOOSTÖÖ

Üldjuhul on juhendajaks aine- või valikaineõpetaja, samuti võib juhendajaks olla ka loovtöö teemat valdav spetsialist väljaspool kooli. Kui töö juhendaja on väljaspool kooli, valitakse ka koolipoolne juhendaja. Ühel juhendajal võib olla maksimaalselt juhendada kaks tööd.

Juhendaja roll on toetav ja suunav.

Juhendaja:

- 1) aitab sõnastada töö teema ja eesmärgid ja otsustada, mis töö mahust välja jääb;
- 2) aitab loovtöö siduda koolis õpitavate teadmiste ja oskustega;
- 3) aitab koostada tööplaani;
- 4) suunab õpilast loovtöö kirjaliku osa koostamisel nii sisuliste valikute tegemisel kui vormistamisel;
- 5) soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
- 6) aitab vajadusel keerulise alusteksti läbitöötamisel;
- 7) jälgib ajakava täitmist;
- 8) juhendab õpilast eneseanalüüsil ja selle vormistamisel;
- 9) nõustab õpilast esitlemise vormi valikul ja esitluse edukaks läbiviimiseks;
- 10) annab valminud tööle ja tööprotsessile kirjaliku tagasiside, mis lisatakse töö lõppu;
- 11) annab loa valmis töö esitlemiseks hindamiskomisjonile.

Õpilane on loovtöö protsessis algatav, aktiivne ja iseseisev osapool.

Õpilane:

- 1) valib oma huvidest lähtuva ja võimetekohase teema ning sõnastab töö eesmärgi;
- 2) valib juhendaja ning sõlmib temaga koostöökokkulepped;
- 3) sõnastab loovtöö teema seosed koolis õpitavate teadmiste ja oskustega;
- 4) koostab ja järgib tööplaani;
- 5) rakendab ainetundides omandatud teadmisi ja oskusi iseseisvas uurimistegevuses (näiteks materjali kogumine ja liigitamine, statistiliste andmete esitamine ja tõlgendamine, teadusliku katse läbiviimine, intervjuerimine, isiklike kogemuste kirjeldamine (näiteks: sotsiaalne eksperiment); ja kogutud andmete analüüsimisel;
- 6) teostab loovtöö vormist lähtuvalt ette nähtud tegevused (nt sündmuse korraldamine, kunstiaiate loomine, ehitustööd vm praktiline töö);
- 7) rakendab õpitud teadmisi ja oskusi loovtöö kirjaliku osa nõuetekohaseks koostamiseks, eneseanalüüsiks ja töö kaitsmise ettevalmistamiseks;
- 8) esitleb valminud loovtööd hindamiskomisjonile.

4. LOOVTÖÖ KAITSMINE

Loovtöö kaitsmine koosneb loovtöö esitlemisest ning komisjoni ja publiku küsimustele vastamisest.

Loovtöö avalikule kaitsmisele pääseb õpilane/õpilased, kes on esitanud kokkulepitud ajaks juhendajale töö üle vaatamiseks ja saanud juhendajalt hinnangu „lubatud kaitsmisele“. Üks nädal enne kaitsmist esitab õpilane hindamiskomisjonile väljatrükitu ja köidetuna oma loovtöö kirjaliku osa.

Loovtöö kaitsmine toimub koolis või kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli ning fikseeritakse kooli üldtööplaanis. Koolis kaitstakse töid aprilli 3. nädalal. Töö kaitsmisel viibivad hindamiskomisjon, töö juhendaja(d) ja Lüllemäe Põhikooli 7. klass. Tööde kaitsmisel võivad eelneval kokkuleppel komisjoniga viibida ka külalised.

Töö esitlemine võib toimuda ainenädala raames või saavad õpilased üles astuda kontserdil või muul üritusel.

Nõuded loovtöö esitlusele:

- 1) kollektiivse loovtöö puhul esitlevad tööd kõik osalenud õpilased eraldi;
- 2) esitluse soovituslik pikkus 7–10 minutit;
- 3) esitlus on soovituslik näitlikustada (posterettekanne, PowerPoint esitlus vm);
- 4) loovtöö esitlemisel õpilane selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut, tutvustab ja põhjendab kasutatud toimimisviise ja oma panust nendes ning esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti.

5. LOOVTÖÖ HINDAMINE

Loovtöid hinnatakse kolmes etapis: 1. vahehindamine toimub enne detsembri vaheaega, 2. vahehindamine enne veebruari vaheaega ning kolmas loovtöö kaitsmisel aprilli 3. nädalal.

Hinnatakse osalust protsessis, suhtlemist juhendajaga, sisu ja vormistust. Kaitsmisel hinnatakse lisaks eneseanalüüsi, esitlust ja loovtöö ettekannet.

Mõlema vahehindamise eest on võimalik saada 20 punkti (iga kategooria annab 5 punkti). Vahehindamiste eest on võimalik saada kokku 40 punkti, lõpphindamise eest 60 punkti. Loovtöö arvestuse saamiseks peab olema kogutud 50 punkti 100st. Kui loovtöö on osaliselt või tervikuna plagiaat, siis ei ole hindamisel positiivset hinnangut võimalik saada.

Täpsemad hindamiskriteeriumid on kirjeldatud loovtöö hindamise vormides (LISA 1, LISA 2, LISA 3).

Lisaks juhendajale annab loovtööle hinnangu kolmeliikmeline hindamiskomisjon, mille kinnitab käskkirjaga direktor. Hindajad täidavad ühiselt iga etapi järel loovtöö hindamise vormi (vastavalt LISA 1, LISA 2, LISA 3).

Kaitsmise tulemused avalikustatakse kahe tööpäeva jooksul. Loovtöö loetakse sooritatuks, kui õpilane/õpilased on hindamiskomisjoni liikmetelt saanud koondhinnangu „arvestatud“. Loovtöö mittesooritamise korral saab õpilane võimaluse teha loovtöös täiendusi ja parandusi ning tulla korduvkaitsmisele täiendava õppetöö raames. Loovtöö teema ja hinne märgitakse 8. klassi lõputunnistusel ning teema põhikooli lõputunnistusele.

Koolis kuuluvad säilitamisele loovtöö kirjalikud osad ning õppevaraks valminud loovtööd.

KASUTATUD KIRJANDUS

Dreier, Taimi. Informaatika materjale põhikoolile; <http://erut3m.havike.eenet.ee/arvutiopik/>.

Vaadatud 6.11.2016.

Soovitusi ja näiteid loovtööde läbiviimiseks põhikooli III kooliastmes, 2011. Koost. Ene

Kulderknup, Inge Raudsepp. Tallinn: Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus;

<http://oppekava.innove.ee/soovitusi-ja-naiteid-loovtoode-labiviimiseks-pohikooli-iii->

[kooliastmes/](http://oppekava.innove.ee/soovitusi-ja-naiteid-loovtoode-labiviimiseks-pohikooli-iii-). Vaadatud 6.11.2016.

LISA 1. Loovtöö I vahehindamise vorm

Loovtöö pealkiri

Õpilase nimi

Juhendaja(d)

Kaitsmiskuupäev

Hindaja märgib ruudu sisse risti nendes tabelilahtrites, milles olev kirjeldus väljendab tema hinnangut esitletud tööle ja esitlusele.

hinnatavad aspektid	hindamiskriteeriumid	hindamiskriteeriumid	hindamiskriteeriumid
aktiivsus loovtöö protsessis (täidab juhendaja)	Õpilane on algatav, aktiivne ja iseseisev osapool. 5 punkti ☐	Õpilane töötab kaasa juhendaja algatustega. Suudab loovtöö protsessis vähese suunamisega iseseisvalt töötada. 2,5 punkti ☐	Õpilane ei ole algatav osapool ning vajab loovtöö protsessi läbimisel pidevat suunamist. 0 punkti ☐
kokkulepetest kinnipidamine (täidab juhendaja)	Õpilane peab kinni kõigist loovtööga seoses sõlmitud kokkulepetest. 5 punkti ☐	Õpilane pole kinni pidanud kuni kahest loovtööga seotud kokkuleppest. 2,5 punkti ☐	Õpilane pole kinni pidanud rohkem kui kahest loovtööga seotud kokkuleppest. 0 punkti ☐
töö sisu (täidab komisjon)	Olemas on põhimõtteline töö ülesehitus, pealkirjad ja kokku otsitud põhiline kasutatav sisu. 5 punkti ☐	Olemas on põhimõtteline töö ülesehitus ja pealkirjad. Põhiline kasutatav sisu on puudulik. 2,5 punkti ☐	Puudu on töö ülesehitus ja pealkirjad. Puudub kasutatav sisu. 0 punkti. ☐
töö vormistus (täidab komisjon)	Paigas on põhistruktuur, vormistatud tiitelleht, korrektne font, veerised, reavahed, joendus. 5 punkti ☐	Põhistruktuur pole paigas. Tööl on vormistatud tiitelleht, korrektne font, veerised, reavahed, joendus. 2,5 punkti ☐	Põhistruktuur pole paigas. Töö vormistuses on puudujäägid. 0 punkti ☐

Loovtöö hinnang:

Hindamiskomisjoni liikmed (nimi, allkiri)

LISA 2. Loovtöö II vahehindamise vorm

Loovtöö pealkiri

Õpilase nimi

Juhendaja(d)

Kaitsmiskuupäev

Hindaja märgib ruudu sisse risti nendes tabelilahtrites, milles olev kirjeldus väljendab tema hinnangut esitletud tööle ja esitlusele.

hinnatavad aspektid	hindamiskriteeriumid	hindamiskriteeriumid	hindamiskriteeriumid
aktiivsus loovtöö protsessis (täidab juhendaja)	Õpilane on algatav, aktiivne ja iseseisev osapool. 5 punkti ☐	Õpilane töötab kaasa juhendaja algatustega. Suudab loovtöö protsessis vähese suunamisega iseseisvalt töötada. 2,5 punkti ☐	Õpilane ei ole algatav osapool ning vajab loovtöö protsessi läbimisel pidevat suunamist. 0 punkti ☐
kokkulepetest kinnipidamine (täidab juhendaja)	Õpilane peab kinni kõigist loovtööga seoses sõlmitud kokkulepetest. 5 punkti ☐	Õpilane pole kinni pidanud kuni kahest loovtööga seotud kokkuleppest. 2,5 punkti ☐	Õpilane pole kinni pidanud rohkem kui kahest loovtööga seotud kokkuleppest. 0 punkti ☐
töö sisu (täidab komisjon)	Töö sisu vastab teemale. Praktilise töö puhul on lõpetatud vähemalt teoreetiline osa, uurimistöö puhul on valminud vähemalt 2/3 töö kogumahust. 5 punkti ☐	Töö sisu vastab teemale. Praktilise töö teoreetilises osas on puudujääke, uurimistöö puhul on valminud vähem kui 2/3 töö mahust. 2,5 punkti ☐	Töö sisu ei vasta teemale või praktilise töö teoreetiline osa puudub / uurimistöö valminud osa on vähem kui 1/3 töö mahust. 0 punkti ☐
töö vormistus (täidab komisjon)	Paigas on põhistruktuur, vormistatud tiitelleht, korrektne font, veerised, reavahed, joondus, viited. 5 punkti ☐	Paigas on põhistruktuur. Tööl on vormistatud tiitelleht, korrektne font, veerised, reavahed, joondus, viitamisel esineb kuni kolm viga. 2,5 punkti ☐	Põhistruktuur pole paigas. Töö vormistuses on puudujäägid, viitamisel esineb rohkem kui kolm viga või viitamine puudub. 0 punkti ☐

Loovtöö hinnang:

Hindamiskomisjoni liikmed (nimi, allkiri)

LISA 3. Loovtöö lõpphindamise vorm

Loovtöö pealkiri

Õpilase nimi

Juhendaja(d)

Kaitsmiskuupäev

Hindaja märgib ruudu sisse risti nendes tabelilahtrites, milles olev kirjeldus väljendab tema hinnangut esitletud tööle ja esitlusele.

hinnatavad aspektid	hindamiskriteeriumid	hindamiskriteeriumid	hindamiskriteeriumid
aktiivsus loovtöö protsessis (täidab juhendaja)	Õpilane on algatav, aktiivne ja iseseisev osapool. 5 punkti ☐	Õpilane töötab kaasa juhendaja algatustega. Suudab loovtöö protsessis vähese suunamisega iseseisvalt töötada. 2,5 punkti ☐	Õpilane ei ole algatav osapool ning vajab loovtöö protsessi läbimisel pidevat suunamist. 0 punkti ☐
kokkulepetest kinnipidamine (täidab juhendaja)	Õpilane peab kinni kõigist loovtööga seoses sõlmitud kokkulepetest. 5 punkti ☐	Õpilane pole kinni pidanud kuni kahest loovtööga seotud kokkuleppest. 2,5 punkti ☐	Õpilane pole kinni pidanud rohkem kui kahest loovtööga seotud kokkuleppest. 0 punkti ☐
Eneseanalüüs (täidab komisjon)	Õpilane on põhjalikult analüüsinud oma osalust loovtöö protsessis ja valminud tööd. Eneseanalüüsis on kirjeldatud nii kordaminekud kui arengukohad ning adekvaatselt arutletud nende põhjuste üle. 10 punkti ☐	Õpilane on analüüsinud oma osalust loovtöö protsessis ja valminud tööd pealiskaudselt. Eneseanalüüsis on kirjeldatud nii kordaminekud kui ka arengukohad, kuid puuduvad adekvaatsed põhjendused. 5 punkti ☐	Õpilane on analüüsinud oma osalust loovtööprotsessis ja valminud tööd puudulikult. Kirjeldatud kordaminekud ja arengukohad puuduvad või on välja toodud vaid osaliselt. 0 punkti ☐
töö sisu (täidab komisjon)	Töö on täismahus valminud, vastab teemale, seatud eesmärgid on saavutatud, töö ülesehitus on loogiline. 10 punkti ☐	Töö on täismahus valminud, vastab teemale, seatud eesmärgid on saavutatud osaliselt, töö sisuline ülesehitus on kohati ebaloogiline. 5 punkti ☐	Töö ei vasta teemale, eesmärgid ei ole saavutatud või töö sisuline ülesehitus on ebaloogiline. 0 punkti ☐

<p>töö vormistus (täidab komisjon)</p>	<p>Töö vormistus vastab Lüllemäe Põhikooli kirjalike tööde vormistamise juhendile. Tekstis on üksikud õigekirjavead, mis ei mõjuta teksti mõistmist. Töö keel on neutraalne. 10 punkti</p>	<p>Põhistruktuur on paigas. On eksitud ühes järgnevate valdkondade vormistuses: tiitelleht, sisukord, kirjastiil, taanded ja reavahed, joondus, veerised, illustreeriv materjal, pealkirjad, leheküljenumbriid, viitamine või kasutatud kirjandus. Tekstis leidub õigekirjavigu, kuid need ei raskenda oluliselt teksti mõistmist. Töö keel on neutraalne. 5 punkti</p>	<p>Põhistruktuur on paigas. On eksitud enam kui ühes järgnevate valdkondade vormistuses: tiitelleht, sisukord, kirjastiil, taanded ja reavahed, joondus, veerised, illustreeriv materjal, pealkirjad, leheküljenumbriid, viitamine või kasutatud kirjandus. Tekstis leidub õigekirjavigu, mis oluliselt raskendavad teksti mõistmist. Töö keel ei ole neutraalne. 0 punkti</p>
<p>esitlus (täidab komisjon)</p>	<p>Esitlus vastab Lüllemäe Põhikooli esitluste koostamise juhendile. 10 punkti</p>	<p>Kuni kolmel korral on eksitud Lüllemäe Põhikooli esitluse koostamise juhendi vastu. 5 punkti</p>	<p>Enam kui kolmel korral on eksitud Lüllemäe Põhikooli esitluse koostamise juhendi vastu. 0 punkti</p>
<p>ettekanne (täidab komisjon)</p>	<p>Ettekanne algab ja lõpeb viisakusvormelitega, jutt on kergesti jälgitav – tempo paras, diktsioon on selge, kõne ja hääletoon esinemisolukorrale sobilik, loomulike pausidega. Ettekanne on sujuv, esineja on kaitsmiseks ette valmistunud ning suudab vastata kõigile esitatud küsimustele. 10 punkti</p>	<p>Ettekanne algab ja lõpeb viisakusvormelitega. Eksimused järgnevates valdkondades ei raskenda oluliselt ettekande mõistmist: tempomuutused, kõne selgus, keelekasutus, pausid. Esineja on kaitsmiseks puudulikult ette valmistunud ega suuda kõigile esitatud küsimustele vastata. 5 punkti</p>	<p>Ettekande alguses ja lõpus puuduvad viisakusvormelid. Eksimused järgnevates valdkondades raskendavad oluliselt teksti mõistmist: tempomuutused, kõne selgus, keelekasutus, pausid. Esineja ei ole kaitsmiseks ette valmistunud ega suuda esitatud küsimustele vastata. 0 punkti</p>

Loovtöö hinnang:

Hindamiskomisjoni liikmed (nimi, allkiri)